

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Žiškové a soudců JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Josefa Baxy v právní věci žalobce **Ing. P. B.**, zastoupeného JUDr. Milanem Zápotočným, advokátem se sídlem Telečská 7, 586 01 Jihlava, proti žalovanému **Krajskému úřadu kraje Vysočina**, se sídlem Žižkova 57, 587 33 Jihlava, proti rozhodnutí ze dne 9. 9. 2002, č. j. SŘ-887/02-KP, o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 4. 11. 2004, č. j. 57 Ca 114/2003-48,

t a k t o :

Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 4. 11. 2004, č. j. 57 Ca 114/2003-48, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Okresní úřad Jihlava, referát dopravy a silničního hospodářství, uložil žalobci svým rozhodnutím ze dne 29. 4. 2002, č. j. 10846/01/RD/PŘ, pokutu ve výši 10 000 Kč a zákaz řízení všech motorových vozidel na dobu 18 měsíců za přestupek podle § 30 odst. 1 písm. i) zákona ČNR č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve spojení s § 5 odst. 1 písm. f) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu). Tohoto přestupku se žalobce podle zjištění správního orgánu dopustil dne 2. 12. 2001, kdy mu byla při dechové zkoušce přístrojem A. naměřena hodnota 0,97 ‰ alkoholu v krvi. Žalobce s naměřenou hodnotou nesouhlasil, a byl proto vyzván, aby se podrobil lékařskému vyšetření a odběru krve; to však odmítl.

Žalobce napadl toto rozhodnutí odvoláním; to ale žalovaný zamítl svým rozhodnutím ze dne 9. 9. 2002 a rozhodnutí vydané v I. stupni potvrdil.

Žalobce se poté obrátil žalobou na Krajský soud v Brně. Namítl zde – stejně jako v odvolání – jak nesprávné zjištění skutkového stavu, tak nesprávné právní posouzení věci.

Správní orgán podle něj pochybil při zjišťování skutkového stavu jednak v závěru, že dechová zkouška provedená u žalobce byla pozitivní: použil totiž nevěrohodný záznam z digitálního přístroje A. s neodpovídajícím údajem o času měření a tuto nevěrohodnost měl za vyvrácenu kusým vyjádřením výrobce přístroje, nezabýval se protichůdnými tvrzení účastníků o dechových zkouškách pomocí detekčních trubiček (které byly provedeny, ovšem nebyl o nich pořízen záznam) a opakovaným dechovým zkouškám nevytkl nezákonnost, a konečně dovozoval povinnost žalobce podrobit se odběru krve až na základě zkoušky přístrojem A., ačkoli prve provedené zkoušky pomocí trubiček byly negativní. Krom toho správní orgán uspokojivě nedoložil ani to, že žalobce výslovně a jednoznačně odmítl podrobit se odběru krve, a bez dalšího dal za pravdu dvěma přítomným policistům, aniž vyvrátil výpovědi žalobce a svědkyně B. Š. Podle dvou posledně uvedených žalobce s odběrem souhlasil, ovšem za podmínky, že nejprve dopraví domů svědkyni. Byl připraven tak učinit jakýmkoli vhodným způsobem; když však ze sdělení policistů vyrozuměl, že se odběru krve podrobit nemusí, odvezl ji domů sám. S tím souvisí i námitka nesprávného právního posouzení věci: s ohledem na okolnosti případu byla totiž žalobcova domněnka o tom, že skutečně není povinen podrobit se odběru, důvodná. Vedle toho se žalobce domnívá, že trest mu uložený je zjevně nepřiměřený jak ve výši pokuty, tak v délce trvání zákazu činnosti.

Krajský soud v Brně žalobě vyhověl, svým rozsudkem ze dne 4. 11. 2004 zrušil napadené rozhodnutí žalovaného pro vady řízení a věc mu vrátil k dalšímu řízení. V odůvodnění přisvědčil žalobcovým výtkám směřujícím proti rozporu skutkových zjištění a skutečného stavu věci a proti nedostatečnému dokazování. Jak soud zjistil, v oznámení o přestupku vlastnoručně sepsaném podpraporčíkem J. M. chybí jakýkoli údaj o způsobu provedení dechové zkoušky, tím méně o tom, že policisté kromě přístroje A. použili i detekčních trubiček. Záznam z přístroje A. je nevěrohodný – tam obsažený údaj o čase měření totiž neodpovídá skutečnému času kontroly, a pro rozpory ve výpovědích přítomných osob není ani jisté, zda se záznam vůbec týká žalobce (žalobce podle vlastního vyjádření a podle vyjádření jednotlivých svědků dýchl do přístroje možná dvakrát, možná ale také až sedmkrát). Zároveň nelze přihlížet k tvrzeným výsledkům testu pomocí detekčních trubiček, protože ve správním řízení se neprokázalo, že tento test byl skutečně proveden; za takové situace pak nebylo nutné zabývat se rozpornými tvrzeními přítomných osob o tom, který z obou testů byl proveden dříve a jaký byl výsledek testu pomocí detekčních trubiček. Soud vyjádřil též pochyby, zda byl žalobce za takových okolností povinen podrobit se odběru krve; dospěl k závěru, že žalobce neodmítl podrobit se odběru krve přestože nebylo prokázáno jeho zavinění. Oba policisté shodně prohlásili, že žalobce nemohou k odběru nutit, což žalobce ujistilo v tom, že se nepodstoupením odběru krve nedopustí žádného protiprávního jednání. Současně soud přisvědčil žalovanému, že žalobce byl povinen podrobit se lékařskému vyšetření, aniž by si kladl podmínky. Žalobce byl sice povinen podrobit se po dechové zkoušce odběru krve; jelikož však nebylo prokázáno, že řídil vozidlo pod vlivem alkoholu, nebylo zjištěno ani splnění podmínek podle § 30 odst. 1 písm. i) zákona o přestupcích.

Proti tomuto rozsudku brojil žalovaný (dále též „stěžovatel“) kasační stížností založenou na námitce nesprávného posouzení právní otázky [§ 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.]. Jako další důvod označil žalovaný nepřezkoumatelnost rozhodnutí soudu pro nedostatek důvodů podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.

Vady správního řízení, které soud vypočetl, nesouvisí podle stěžovatele s předmětem řízení. V řízení nešlo o to, zda a s jakým výsledkem absolvoval žalobce orientační dechovou zkoušku detekčními trubičkami: to nemá vliv na odpovědnost žalobce za vytýkané jednání. Důležité je, že žalobce absolvoval dechovou zkoušku přístrojem A. s pozitivním výsledkem,

čímž mu vznikla povinnost podrobit se lékařskému vyšetření spojenému s odběrem krve nebo moči. Tuto povinnost žalobce nesplnil, a spáchal tak přestupek podle § 30 odst. 1 písm. i) zákona o přestupcích. S ohledem na to nelze vytýkat ani absenci údaje o způsobu provedení dechové zkoušky v ručně psaném oznámení o přestupku: jediná relevantní zkouška byla provedena přístrojem A., což je zřejmé i z oznámení psaného strojem. Nesprávné údaje o čase na záznamu z přístroje nemohou zpochybnit to, že žalobce absolvoval zkoušku tímto přístrojem dne 2. 12. 2001 v 04:30, a ani on sám to nepopírá. Výpovědi, podle nichž žalobce dýchal do přístroje opakovaně, nesvědčí o tom, že by byl podroben opakovaným dechovým zkouškám, ale spíše o tom, že při zkoušce zvolil špatnou techniku dýchání, a výsledek se tak objevil až po posledním dýchání. O výsledku pak není žádných pochyb, stejně jako o tom, že se žalobce následně odmítl podrobit lékařskému vyšetření. Především se však krajský soud zmýlil, pokud spatřoval příčinnou souvislost mezi řízením motorového vozidla pod vlivem alkoholu a splněním zákonných podmínek podle § 30 odst. 1 písm. i) zákona o přestupcích: prokazovat to, zda byl řidič pod vlivem alkoholu, by bylo na místě jen v řízení o přestupku podle § 30 odst. 1 písm. h) nebo ch) tohoto zákona. Jednání popsaného v prve citovaném ustanovení se však může dopustit i zcela střízlivý řidič, který se přes výzvu policisty odmítne podrobit určitým úkonům. Žalobce konečně podle přesvědčení žalovaného měl a mohl vědět, že je povinen vyhovět výzvě policisty a že se odmítnutím lékařského vyšetření dopouští protiprávního jednání: je držitelem řidičského oprávnění, osobou vysokoškolsky vzdělanou a již v minulosti se dopustil přestupku souvisejícího s provozem na pozemních komunikacích.

Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti zopakoval své argumenty uvedené v žalobě.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu a z důvodů uvedených v kasační stížnosti; přihlédl též k důvodům, k nimž je povinen přihlížet z úřední povinnosti, mezi něž ustanovení § 109 odst. 3 s. ř. s. zařazuje i nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí krajského soudu pro nesrozumitelnost.

Kasační stížnost je důvodná.

Podle § 30 odst. 1 písm. i) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění účinném v době spáchání přestupku, se tohoto přestupku na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi dopustí ten, kdo při výkonu činnosti, při níž by mohl ohrozit život nebo zdraví lidí nebo poškodit majetek, odmítne podrobit se dechové zkoušce, nebo, byla-li dechová zkouška pozitivní, se odmítne podrobit lékařskému vyšetření ke zjištění, zda není ovlivněn alkoholem nebo jinou návykovou látkou, ač to nebylo spojeno s nebezpečím pro jeho zdraví.

Žalobce byl uznán vinným ze spáchání tohoto přestupku ve spojení s § 5 odst. 1 písm. f) zákona č. 361/2000 Sb., ukládajícím řidiči povinnost podrobit se na výzvu policisty dechové zkoušce a v případě pozitivního zjištění i lékařskému vyšetření s odběrem krve nebo moči ke zjištění, není-li ovlivněn alkoholem.

Přestupku se měl žalobce dopustit tím, že při kontrole hlídkou Policie ČR dne 2. 12. 2001 v 4,30 hod byla u něho provedena orientační dechová zkouška na alkohol přístrojem A., která měla pozitivní výsledek, a on se odmítl na výzvu policisty podrobit lékařskému vyšetření spojenému s odběrem krve.

Pro závěr o spáchání přestupku je podstatné, zda bylo spolehlivě prokázáno, že žalobce vykonával činnost řidiče motorového vozidla a poté, co byla u něho provedena

dechová zkouška s pozitivním výsledkem, se odmítl podrobit lékařskému vyšetření spojenému s odběrem krve ke zjištění, zda není ovlivněn alkoholem.

Správní orgán postavil své závěry na tom, že záznamem z přístroje A. byl prokázán pozitivní výsledek dechové zkoušky provedené tímto přístrojem, naopak nevycházel z dechové zkoušky provedené detekčními trubičkami, o níž nebyl pořízen záznam a svědecké výpovědi o tom, zda zkouška byla provedena před nebo po dechové zkoušce přístrojem A. i o výsledku této zkoušky se různí. Rovněž vyšel z toho, že žalobce byl zákonem stanoveným způsobem vyzván, aby se podrobil lékařskému vyšetření s odběrem krve, s čímž sice souhlasil, podmínil však souhlas tím, že před tím odveze domů spolujezdkyni. Žalobce žalobou zpochybnil spolehlivé zjištění skutkového stavu a správnost hodnocení důkazů, a to jak ve vztahu ke zjištěním o pozitivním výsledku dechové zkoušky, tak i ve vztahu k odmítnutí podrobit se lékařskému vyšetření; ve výsledku pak podle něho žalovaný nesprávně právně věc posoudil.

Krajský soud shledal důvodnou žalobní námitku, že odvolací orgán nevycházel ze zcela spolehlivě a přesně zjištěného stavu věci a nebyly shromážděny dostatečné podklady pro rozhodnutí a z tohoto důvodu napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Podle soudu skutková zjištění nejsou v souladu se skutečným stavem věci a nejsou dostatečně podložena provedenými důkazy a řízení je zatíženo vážnými nedostatky, vadami skutkového zjištění, spočívajícími v nedostatecích, které pak soud konkretizoval.

Řada konkrétních výtek, kterými krajský soud argumentuje, je dílem formulována nesrozumitelně, nesrozumitelné jsou pak i závěry, které z těchto výtek soud vyvozuje či chybí logická návaznost těchto závěrů.

Záznam o výsledku zkoušky přístrojem A. krajský soud hodnotí jako nevěrohodný z důvodu časového rozptylu a zpochybňuje též to, zda jeho obsah se vztahuje k osobě žalobce; důvodem této pochybnosti je podle něho to, že zkouška byla prováděna opakovaně a o počtu opakování jsou rozpory ve svědeckých výpovědích; není však seznatelné, v čem krajský soud vidí vzájemnou vazbu mezi rozpory o tom, kolikrát žalobce dýchání do tohoto přístroje opakoval a tím, že záznam je výsledkem dechové zkoušky stěžovatele. Žalobce přitom v žalobě nenamítal, že by se tento záznam netýkal jeho dechové zkoušky, jeho námitky spočívaly v tom, že z vadného data a času uvedeného na záznamu o této dechové zkoušce vyplývají i pochybnosti o správnosti samotného měření, které vyjádřením výrobce nebyly odstraněny a měly být odstraněny znaleckým posudkem, který si žalovaný nevyžádal.

Krajský soud se dále ztotožnil s námitkou žalobce, jíž vytýkal žalovanému že se nezabýval skutečností, že vedle dechové zkoušky přístrojem A. byla též provedena dechová zkouška detekčními trubičkami, o jejímž průběhu existují rozpory ve výpovědích, a přisvědčil tvrzením žalobce o tom, v jaké posloupnosti tyto rozdílné zkoušky probíhaly; bez logické spojitosti pak s tím krajský soud spojuje závěr, že bylo z tohoto důvodu bezpředmětné uvádět pozitivní výsledek této dechové zkoušky, jestliže z provedených důkazů není zřejmé, zda učiněný důkaz vůbec proveden byl a nelze tudíž ani hovořit o vázanosti vzniku žalobcovy povinnosti podrobit se lékařskému odběru krve.

Krajský soud se dále v hodnotící části dlouze věnoval rozporům ve výpovědích týkajících se toho v jakém pořadí byly dechové zkoušky prováděny a uzavřel, že to zda a jakým způsobem byla provedena dechová zkouška detekčními trubičkami není zásadní z důvodu absence záznamu policistů o tomto úkonu. Proč tyto závěry krajský soud

činí a v čem spatřuje pochybení správních orgánů soud neuvádí, není patrná žádná souvislost těchto závěrů jak ve vztahu k rozhodnutí žalovaného (závěr o pozitivní dechové zkoušce se opíral o pozitivní výsledek dechové zkoušky přístrojem A., nikoliv dechové zkoušky detekčními trubičkami), tak ani ve vztahu k námitkám žalobce, který z tvrzení, že předcházela dechová zkouška detekčními trubičkami a skončila negativním výsledkem, dovozuje nezákonnost provedení další dechové zkoušky přístrojem A.; o důvodnosti této námítky však krajský soud žádné závěry neučinil.

Logická souvislost v hodnocení krajského soudu chybí i v tom, že hodnotí-li dále důkaz záznamem o dechové zkoušce přístrojem A. jako oslabený ve věrohodnosti pro nesprávné uvedení data a času kontroly (ač na jiném místě hodnotící části rozsudku označuje tento důkaz za důkaz nevěrohodný), dochází k závěru, že žalobcem navržený důkaz znaleckým posudkem o funkčnosti použitého přístroje je nadbytečný. Jestliže soud dospěl k závěru o nedostatečné věrohodnosti tohoto důkazu, aniž by ovšem v souvislosti s tímto důkazem hodnotil důkaz vyjádřením výrobce přístroje o nedostatku souvislosti mezi nastavením časového údaje na tiskárně a naměřenými hodnotami, pak nepochybně provedením znaleckého posudku by byla najisto postavena otázka, zda nesprávné uvedené datum a čas kontroly na záznamu je chybným údajem vyplývajícím z chybného nastavení tiskárny bez vlivu na naměřené hodnoty přístrojem A., jak z vyjádření firmy D., s. r. o. dovodil žalovaný, nebo naopak svědčí o vadné funkci přístroje A. a tím i o nedoložení existence pozitivního výsledku dechové zkoušky tímto přístrojem provedené. Závěr krajského soudu o nadbytečnosti takového důkazu je tak v logickém rozporu s jeho závěry o tom, že rozhodnutí žalovaného není opřeno o spolehlivá skutková zjištění.

Hodnotící závěry krajského soudu v jednotlivostech a vzájemných spojitostech tak činí napadené rozhodnutí nepřezkoumatelným pro nesrozumitelnost. Pokud pak krajský soud nedostatečnost skutkových zjištění dovozuje z toho, že nebylo jednoznačně prokázáno, zda žalobce řídil motorové vozidlo pod vlivem alkoholu, je jeho rozhodnutí i nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Skutková podstata přestupku dle citovaného ustanovení (ve spojení s § 5 odst. 1 písm. f) zákona č. 361/2000 Sb., jehož se měl žalobce dopustit, spočívá v tom, že se žalobce jako řidič motorového vozidla poté, kdy byla u něho provedena dechová zkouška s pozitivním výsledkem, odmítl podrobit lékařskému vyšetření ke zjištění, zda není ovlivněn alkoholem. Pro spáchání tohoto přestupku tedy není podstatné, zda žalobce řídil motorové vozidlo pod vlivem alkoholu či nikoliv a pro závěry krajského soudu o nedostatečnosti skutkových zjištění nejsou důvody.

Nejvyšší správní soud ze shora uvedených důvodů zrušil napadený rozsudek (§ 110 odst. 1 věta první s. ř. s.) a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení. V něm, vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku (§ 110 odst. 3 s. ř. s.), rozhodne též o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 2 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 1. února 2006

JUDr. Marie Žišková
předsedkyně senátu